قسطنطین موسوروس پاشا

آندن صکره ۱۳۰۲ سنه‌سنه قدر لوندره سفارت سنیه‌سنده قالمش وبو مأموریت معتاده دخی دولت ابد مدته خدمات ممدوحه‌ده بولنمشدر .

مشارالیه وفاتنده ۸٤ یاشنده ایدی وفاتنه قدر شیخ السفرا عنوانیله مبجل اولمش وصداقت وعفتی ایله اوروپاده دخی حسن نظر قازانمشدر .

موسیو { لهئون قاهون }

بوکون غزته‌یه رسمنی قویدیغمز (لهئون قاهون) مدت حیاتنده عسکر ، سیاح ، ادیب ، تاریخ شناس ، حکیم ، رومانجی ، غزته‌جی و معلم اوله‌رق وطننه ، تاریخه وفنه خدمات کثیره‌ده بولنمش قوی البنیه دائما بشوش ومتبسم ، خوشکو ، ترک وعثمانلو محبی واسلام دوستی متواضع بر ذات معارفه‌پاتدر .

رسمنك درجنه ، ترجمهٔ حالندن بحث بولدیغمز وسیله برایکی آی اول نشر ایلدیکی « یکیچری حسن » نامنده‌کی رومانیدر .

مملکتمزه متعلق بویله بر رومانك ایلك دفعه براجنبی قلمندن صدوری رومانی یالکز محاوراتدن عبارت ظن ایدن بعض حکایه نویسانمزی اوتاندیرسه کرکدر . بر رومانده محاکمات ، حسیات و توصیفات بولنملیدرکه اوقونه بیلسون . ترکچه لسانه واقف بر اجنبینك برخیلو آرایوب طاراداقدن واحتمالکه بعض حکایه نویسانمزه مراجعتدن صکره انکلیز و فرانسزجه‌یه ترجمه اولنه‌بیله‌جك ترکچه ملی بر رومان بوله‌مدیغنی سویلرسه‌م البته ای قارئین کرام سزلری ابی دوشوندیرمش اولورم .

نه ایسه بز صدده کیروب مؤلفك ترجمهٔ حالندن برنبذه بحث ایده‌لم : زیرا استفاده‌لیدر .

بو قاریده مؤلف ایچون متواضع دیمشیدم ؛ چونکه کندیسی برکون محاوره اثناسنده دییوردی که :

« ماضیده برچوق شی یاپمدیغمه متأسفم ، استقبالده خدمته خواهشکر ایسه‌م‌ده وا اسفا که بوکون بو آرزومك قوه‌دن فعله اخراجی کچدر . چونکه سویلمکدن اصلا حجاب ایلمدیکم ایکی رومانیزمه خسته‌لغندن بشقه اوکمزده‌کی تموزك ۲۳ نده اللی یاشنی طولدیره‌جغم . اوت ، بو خسته‌لقدن حجاب ایتمیورم ، زیرا برنی وطنمی مدافعه ایدرکن محاربه ده ودیکرینی مملکتمزی زیارت ایلرکن سیاحتده قازاندم . »

لهئون قاهون آلساسده طوغمش وآلساسلیلر اخفادندن بولنمشدر .

موسیو (لهئون قاهون) تحصیلات ابتدائیه و علمیه‌یی اکالدن صکره سلك عسکریه دخالتی آرزو ایلمش ایسه‌ده پدرینك ارتحالی بو مسلکی اختیاره مانع اولمش و فقط فرانسه دولتنك والده‌سنه باغلادیغی معاش کندیسنك سربست بولنوب سیاحت ایتمسنه مساعد بولنمشدر .

(۱۸٦٥ : ۱۸٦٦) ده مصر وسودانه سیاحت ایلمشدر . (۱۸٦٦) ده مطبوعات عالمنه آتیله‌رق (لی برته) غزته‌سنه محرر اولمش وبوزمانده برچوق وطنداشلرمزله کسب معارفه ایلمشدر . بعده لسیب بو غزته‌نی ترك ایله (ره‌فورم) و (لوآ) غزته‌لرینه یازی یازمغه باشلامش ایسه‌ده بوصره‌ده فرانسه ایله آلمانیا آراسنده محاربه باشلادیغندن (لهئون قاهون) درحال قلمی آته‌رق سلاحه صارلمش و (سیکه‌راون) ، (دیبونویل) ، (سن بریوا) معرکه‌لرنده بولنمشدر . پارس محاصره‌سی ختامنده کندیسی ٦۳ نجی آلایده ملازم اندی .

محاربه‌دن صکره سلاحی برطرفه

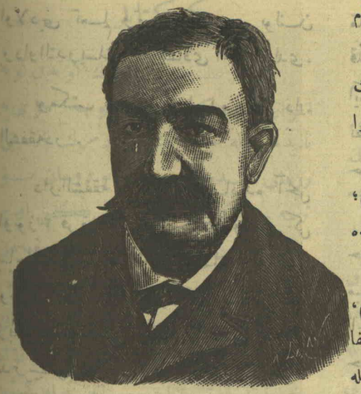

موسیو له‌ون قاهون

براقه‌رق قلمی تکرار النه آلمش ومنافع مملکتی لاجل المدافعه بوصره‌ده (فاردو - لالوار) غزته‌سی ایله مملکتمز حقنده‌کی انکار باطله‌یی جرح ورد ایلمش و (دمبا) و (ره‌ووبلو) غزته‌لرنده تاریخ و ادبیاته متعلق برچوق بندلر باصدیرمشدر .

(۱۸۷۸) ده و (۱۸۸۰) ده تکرار وطنمزی زیارت ایده‌رك (توردوموند) غزته‌سنده بندلر وآیروجه کتابلر نشر المشدر .

یازدیغی تاریخه متعلق رومانلر صره‌سنده فنیکه‌لو کمیجیلری ، (ماغون) قپودانك سرکذشتی ، مونغوللری ، اوزبشنجی واون آلتنجی عصرده‌کی نورماندیالیلری ، قرطاجیا عسکرلرینی ، پورتکیزلرك قونغویه اسکیدن سیاحتلرینی ، « آلساس صحنهٔ حیاتی » ذکر ایده‌لم .

۱۸۷۵ دنبری (مازارین) کتبخانه‌سنده حافظ کتب بولنیور و (۱۸۸۹) دنبری (سوربون) دارالفنوننده آسیای مرکزی (ترك اصلی ، مونغول فتحی) جغرافیاسی ایله تاریخنی تدریس ایدییور .

موسیو (لهئون قاهون) بالاده مذکور سیاحتلرندن بشقه ایزلانده‌کی شمالده‌کی آطه‌لرده سیاحت ایده‌رك (روآده‌مر) مانده‌کی نورماندیالیلری زیارت ایلمشدر .

ایشته « یکیچری حسن » مؤلفی موسیو (لهئون قاهون) ك حیاتی !

ب . ع

رومان

خرسز قادین

مؤلفی : زورز اونه

مابعد : وختاری

دوریه‌وردی ، صانکه قلدانمامش ! مدهش بر انتظار ایچنده غیر متحرك قالمش ! نی کوردی ، قالقدی ، دوستلرم ، قادینك بوراده عطف ایلدیکی نظر استجوانی اصلا اونوتمم ، اونظر عادتا بر آتش ایدی ، بینمه قدر تأثیر ایتدی . مؤثر بر جریان شدید داماراملرمدن کچدی بنی دوندیردی ، لقردی سویلمکه جسارت ایده‌مدم . المدکی معهود کاغدی اوزاتدم . کاغدی المدن شدتله وحشتله قاپدی . صانکه شو آنده هر درلو حسیات نازکه ونزاکت فطریه‌سی یوق ایمش ایکی دفعه اوقودی . امضالدینی کاغدمیدر دکلمیدر دیه یوقلادی ، خطا وحیله بولنمسون دیه اراشدیردی . بعده برندای مسرت جیقاروب اوجاغه آتدی . کاغدك یاندیغنی ناقابل تصور برمسرت ایله سیر ایتدی ، صکره بکا دونوب اولانجه ملاحتیله ومتهیج برصدا ایله :

— آه افندی ! سزه نصل تشکر ایدیم ! دیمك ویردی ها ؟

— ویرمدی صاتدی !

— (کیری فیرلایه‌رق) نصل صاتدی ؟ . . . بوکا جسارت . . .

— اوت . بن ده تردد ایلمدم . فرصتدن استفاده ایلدم .

— نقدر استدی ؟

— اللیبك فرانق .

— سزده همان ویردیکز اویله‌می ؟

— سزی قورتارمق لازم ایدی !

فنا حالده صارارادی . اورتالق بو اثناده قارارییوردی ، اوطه‌نك ظلمتی آره‌سنده انظاری شدتله پارلادی . برقاچ ثانیه اویله برسکوت واقع اولدی که زیاده زبونی قالدم . فلبم شدتله آتیور . غیر اختیاری الیمی اوزاتدم . طوتدی . صیقدی . الی آتش کبی یانیوردی . باقیوردم . دریغه ایچنی چکدی . بایغین اوله‌رق قوجاغمه دوشدی همان کندینه کتیرمکه چالشدم . برقاچ ثانیه صکره آیلدی مکرراً تشکر ایلدی . نصل کلدیسه اویله‌جه کیتدی . بن ایسه اللیبك فرانق غائب ایتمکله قالدم اما خاطرهٔ شکرانی قالمده ایدی . فقط ایش بوراده دکل ، باق صکره نه اولدی ؛ اسکی منوال اوزره ایشلریمه باشلامشیدم ، ایکی کون صکره فیغارو غزته‌سنی آچدیغم زمان کوزلرم شو سطرلره ایلشدی :

« علم تجارتی شرفلندیره‌جك بر همت سیمه‌له : مشهور (بارادی ده‌دام) مغازه‌لرینك مدیری موسیو بوشان دون پارسك یکرمی دائرهٔ بلدیه‌سنده فنترالره توزیع اولنمق اوزره عجزه خانه‌یه اللیبك فرانق اهدا ایلمشدر . شایان تبریك تاجرك شو یولده اثار سماحت ارائه ایتمسی علو اخلاقنه ومسلکنه ایشدار ایتدیکی زمان چکدیکی ایتلری اونوتمامش اولدیغنه دلالت ایلر »

بونی اوقویجه شاشدم قالدم ؛ قیزدم ! نه دیمك حریف بنم پاره‌م ایله سماحت ایلیورها ؟ لکن شرف تصدق بنم دکلمیدر ؟ زیرا دها پاره‌می یرندن آلمدم ، بوکدیش ایله الهمیه جغم‌ده ! بورالری دوشوندکجه قیزدم ، نهایت اودرجه حدتلندم‌که بر تلغراف کاغدی آلوب شو سطرلری یازدم :

« افندی ! سزه ویردیکم اللیبك فرانقی اسم ذکر ایتمیه‌رك عجزه خانه‌یه ویره‌ایدیکز سزه متشکر قالیردم . فقط کیسه‌کزه اصلا دوقانماسه بر سماحت شخصکزه عطف ایله فنا بر حرکتده بولنمسه اولاریکز اکر بوکونده فقراره بر اللیبك فرانق دها ویروب مقبوضنی بکا کوندرمز سه‌کز یاریه اوقامیه آلیسه ویریشمزك حقایه‌سنی غزته‌لرده اوقورسکز »

درعقب شو جوابی الدم .

« حقایه‌یی بازار ایسه‌کز بهده نادینك اسمنی افشا ایدرم . »

لکن نه عادی حریف ایمش !

— شبهه‌می وار ؟ بنده درحال شو صوك تلغرافی چکدم :

« نادینك اسمنی افشا ایلرسه‌کز یاریه اداره خانه‌کزه کلیر ، قولاقلریکزی یاتالار مأمورلریکزك قارشیسنده سزی طوقاتمازم ! »

ایشته بونك تأثیری کورولدی ، اقشام اوزری استدیکم مقبوضی آلدم .

— چوق اعلا ! خرسز قادین نه اولدی ؟

— بر هفته صکره ایتالیایه کیتدی ، بر آی صکره باباسندن اللیبك فرانقلق بر جك ایله بر تشکر نامه الدم‌که روش افاده‌دن ایشی بیلدیکنی اکلادم . دهاصکره کلیاً قادینجغزی خاطردن چیقارمش ایدم‌که برکون زوجندن سوکلی زوجه‌سنك وفاتی مشعر بر ماتمنامه آلدم . هم آجیقلی وفات ! ایتالیایه عودت ایلیه‌لی دنبری قوتس دائما ناقابل تفهم بر حزن ارائه ایلرمش . صوریلان سؤاللره جواب ویرمز ایمش . بعضاً حزندن قورتیلور ، برکون قدر منشرح بولنور تکرار کدر ومأیوسیته دوشرمش . نهایت برکون (قابری) آطه‌سنه کزمکه کیتمشلر ، طعامدن صکره قیالر اوستنده قوشمغه باشلار ، بتیشه‌مزلر ، ایلری‌ده اوچور کبی قوشیورمش . بردنبره بیاض اثوایله نظردن نهان اولور ؛ زیرا کندینی دکزه آتمش ایمش ! آتلدیغی یره کلیرلر ، دکزك حزن انکیز امواج شماتتدن بشقه برشی کوره‌مزلر . جسدینی دکز اقشام اوزری ساحله آتار ! نعشنی تبسم ایدرکی ایمش ! صانکه مسعود زمانلرنده‌کی کبی عالم خوابده بولنیورمش !

مکتوب المدن دوشدی . قادینجغز اوطه‌ده‌کی حال هیجان واسترحامیله کوزیمك اوکنه کلدی . قلبم فنا حالده صیقلدی ، کوزمدن اشاغی برقاچ داملہ سرشك مرحمت وتأسف یوارلادی .

بوراده ناقل حکایه‌نك ارقداشلرندن بری مستهزی صدا ایله دیدی که :

— اوف ! لکن برادر سن قادینی سومدیکنه ابی ایتمشسك ! باشنه بلا اولورمش ! زیرا اکلادم‌که دلی ایمش !

انتها